

דברי תורה

מאת נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שנאמרו בסעודה שלישית פרשת נח תשפ"א לפ"ק

יוצא לאור ע"י מכון מעדני מלך וויען - גליון אלף קפ"ה

(רש"י ח-יד). וצריך עיון הלא ברגע מתו וירדו שאולה, ומה היה משפטם שוב אם ירדו גשמים שנה תמימה או לעולם. אך זה קאי על נח שנתייסר שם שנה תמימה ע"ש.

אמנם דבר זה שלא התפלל עליהם, אין זה מחויבי התורה, ועל פי דרכי התורה בעולם הזה אין בזה פשע ועול, ונח איש צדיק תמים היה 'בדורותיו', כאן למטה בדורות בני אדם, הוא נחשב לצדיק תמים. אך הקב"ה מדקדק עם סביביו אפילו כחוט השערה שנאמר (תהלים ג-ג) וסביביו נשערה מאד (בבא קמא ג), וכאשר הדין בא לפניו ית"ש אין נח צדיק תמים, אלא אותך ראיתי רק צדיק 'לפני' דייקא. וכיון שיש כך פגם זה, לכן 'בא אתה וכל ביתך אל התבה', אם כי הרבה ריוח והצלחה לפניו, מוכרח אתה להתייסר בהתיבה שנה תמימה, כמשפט גיהנם י"ב חודש (עדיית ב-ז).

ויש להוסיף בטעם שנבחר התיבה דייקא להצלת נח, כי ידוע דצירוף אותיות למלה נקרא בלשון תיבה, ואם כן דיבורי התפלה הם נקראים תיבה. וכמו שרימוזו בנועם אלימלך (בפרשתנו), צהר תעשה לתיבה (ו-יז), שתעשה אור לתיבות התפלה, שתהא תפלת האדם מאירה ובהירה ע"כ. ובהיות שפגמו של נח היה שלא התפלל על דורו, על כן הכניסו לתיבה דייקא, כדי שיתעורר שיש להרבות בתיבות של התפלה לעורר רחמי שמים. וכאשר יצא מן התיבה, הקריב תיכף קרבנות לה' לעורר ריח ניחוח למעלה, אשר גם התפלול נגד קרבנות תקנום (ברכות כו:).

וראיתי בשם הרה"ק רבי מנחם מענדל מלינסק זצ"ל שאמר לרמו, וירבו המים וישאו את התבה ותרם מעל הארץ (ו-יז), כי לימוד תורה לפני התפלה מזכך האדם שיוכל להתרומם בשעת התפלה ולדבק לקונו. והנה אין מים

ויאמר ה' לנח בא אתה וכל ביתך אל התיבה, כי אותך ראיתי צדיק לפני בדור הזה (א-י). ובגמרא (עירובין יח:) דייקו דלעיל כתיב נח איש 'צדיק תמים' היה בדורותיו (ו-ט), ודרשו מכאן שאומרים מקצת שבחו של אדם בפניו וכולו שלא בפניו ע"כ. ויש לומר עוד, דהנה בוזהר הק' (בפרשתנו טז:) מבואר דהיה פגם בנח שלא התפלל על בני דורו להצילם, וכמו שהתפלל משה על ישראל בחטא העגל ובמרגלים, שאמר ה' לכלותם, ואעשה אותך לגוי גדול, ויחל משה את פני ה' וגו', ועתה אם תשא חטאתם, ואם אין מחני נא מספרך וגו' (שמות לב-לב). ולכן המבול נקרא על שמו של נח כמו שכתוב (ישעיה נד-ט) כי מי נח זאת לי ע"כ. ומבואר בדברי האר"י (לקוטי תורה פ' כי תשא), כי משה היה גלגול נח, ובתפלתו על דורו תיקן את אשר עיוות בראשונה, ולכן אמר מחני אותיות מ"י נ"ח, לתקן מה שהחסיר תפלתו אז ונקרא המבול על שמו ע"כ.

וכנראה שהכוונה בזה היא, כי לכאורה הרי אנו מתפללים על כליון הרשעים, ולמלשינים אל תהי תקוה וכו'. ומהו התועלת לעולם שישארו הרשעים הללו של דור המבול חיים, וימשיכו במעשיהם הרעים, אחרי שאינם חוזרים בתשובה גם בהק"כ שנה שהיה נח מטפל בהתבה (רש"י ו-יד). וצריכין לומר שהיה צריך להתפלל עליהם, שיערה ה' בהם רוח חדש של התעוררות תשובה, וכמו שאנו מתפללים בברכת השיבנו אבינו לתורתך.

ובחתם סופר (בפרשתנו כב:) כתוב, דהרבה ריוח והצלחה לפני הקב"ה, ולא היה צורך להסגיר נח בתוך התיבה, להיות אסורים בבית הכלא הזה שנצטערו בה בלי ספק, אלא זה היה לעונש לנח על מה שאירע לדורו בימיו. וזהו שאמרו (ב"ר לג-ז) משפט דור המבול שנה תמימה היה

והן של בריאות והן עניני רוחניים, כולם יכולים לעורר ולהורידם למטה על ידי כח התפלה.

*

ואיתא בגמרא (ברכות ו) לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה, שהרי אליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה, שנאמר (מלכים א יח-ל) ויהי בעלות המנחה ויגש אליהו ויאמר וגו' ענני ה' ענני ע"כ. ויש להבין מהו החשיבות של תפלת מנחה יותר משאר התפלות, שקרובה להתקבל תפלתו בעלות המנחה. גם ידוע שהרבה צדיקים דקדקו להתפלל מנחה בשעה האחרונה הקרובה ללילה, והלא זריזין מקדימין למצות, ויש להתפלל מיד כשיגיע זמנה. [ובמהרש"א (שם) פירש דעל זה אמרו שיהא זהיר בתפלת המנחה, שיקפיד להתפלל מיד בזמנה ע"ש]. ולמה בחרו להתפלל בסוף היום.

והנה יצחק תקן תפלת מנחה שנאמר (בראשית כד-ט) ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב, ואין שיחה אלא תפלה שנאמר (תהלים קב-א) תפלה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו ע"ש. ויש להבין למה נקרא תפלת מנחה בתואר שיחה, 'לשוח בשדה'. וכמו כן בתפלת העני אמר ישפוך שיחו'.

ונראה דהנה בדברים שבקדושה, ההתחלה עושה רושם על כל מה שיבוא אחריו. ובקיום מצוה כפי התעלותו בהתחלתו באהבת ויראת ה', כן תהא קיומה באופן זה לאחריו. ועל דרך שאמרו (שבת קל) כל מצוה שקבלו עליהם בשמחה, כגון מילה דכתיב (תהלים קיט-קסב) שש אנכי על אמרתך וגו', עדיין עושין אותה בשמחה. וכל מצוה שקבלו עליהם בקטטה, כגון עריות דכתיב (במדבר יא-י) וישמע משה את העם בוכה למשפחותיו, על עסקי משפחותיו [שנאסר להם קרובות], עדיין עושין אותה בקטטה, וליכא כתובה דלא רמו בה תיגרא ע"כ.

ולכן אנו מקדישין תחלת השנה ביתר שאת, ראש השנה ועשרת ימי תשובה. וכן בכל יום, הראשית קודש לה', להתחיל היום בתורה ותפלה, ואין אוכלין ושותין ועוסקין במסחר קודם התפלה, כדי שהתחלת היום תהא לעבודת קונו, ובזה יומשך כל יומו בדרכי התורה.

והנה תפלה הראשונה בעולם היתה תפלת אדם הראשון, שנאמר (בראשית ב-ה) וכל שיח טרם יהיה בארץ, וכל עשב השדה טרם יצמח, כי לא המטיר ה' אלקים על הארץ, ואדם אין לעבוד את האדמה. ואד יעלה מן הארץ, והשקה את כל פני האדמה. וברש"י וכל עשב השדה טרם יצמח,

אלא תורה (בבא קמא יז), ואמר הכתוב וירבו המים, כאשר מרבה קודם התפלה בתורה, אז וישאו את התבה ותרם מעל הארץ, הרי זה מנשא התיבות של התפלה שיוכל להתרומם בתפלתו מעל הארץ ע"כ. ועל זה אמרו (אבות ב-ב) יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ, כי 'דרך ארץ' עולה כמספר 'תפלה', ויפה התפלה כאשר מקדים לה לימוד התורה.

ויש בזה רמז גם על טבילה במי מקוה טהרה קודם התפלה, להעביר רוח הטומאה השורה על האדם, ולהיות בתכלית הטהרה בעת תפלתו. וראיתי בשם הרה"ק רבי אהרן מקארלין זי"ע לרמוז בפרשתנו נח איש צדיק תמים הי' בדורותיו, סופי תיבות מקו"ה, שטהרה מביאה לידי פרישות וקדושה (סוטה מט), להתעלות להיות צדיק תמים. וזהו וירבו המים, רומז על ריבוי הטבילה במקוה, וישאו את התבה ותרם מעל הארץ, זה מנשא התיבות של התפלה להתרומם מארציותו. [ויש להוסיף כי תיב"ה רומז לתפלה, שהוא עולה מספר תי"ז, ומצות אחדות ה', שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד (דברים ו-ד), היא מצוה תי"ז שבתורה, כי זהו ענין התפלה שמאמין שהכל הוא מידו של הקב"ה, ואין עוד מלבדו].

וזה מוסר השכל על גודל כח התפלה, שגם אחר שמשוקע האדם בתכלית השפלות, כמו שהיו אנשי דור המבול, יש להתעורר בתפלה ולבקש רחמים, כי לא ידח ממנו נדח לעולם. והיה תביעה על נח שלא התפלל על בני דורו. ומכל שכן שחשובה ומועלת בזה תפלת האדם על עצמו, וכמאמרם (ב"ר נג-יד) שיפה תפלת החולה מתפלת אחרים עליו, והיא קודמת להתקבל (רש"י בראשית כא-יז).

*

ונראה לבאר עוד נקודה בענין חשיבות התפלה, דאיתא בגמרא (ברכות כו) תפלות אבות תקנום וכו', אברהם תקן תפלת שחרית שנאמר (בראשית יט-כז) וישכם אברהם בבוקר אל המקום אשר עמד שם, ואין עמידה אלא תפלה, שנאמר (תהלים קו-ל) ויעמוד פנחס ויפלל. יצחק תיקן תפלת מנחה שנאמר (בראשית כד-ט) ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב, ואין שיחה אלא תפלה, שנאמר (תהלים קב-א) תפלה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו. יעקב תיקן תפלת ערבית שנאמר (בראשית כח-יא) ויפגע במקום וילן שם, ואין פגיעה אלא תפלה, שנאמר (ירמיה ז-טז) ואתה אל תתפלל בעד העם הזה, ואל תשא בעדם רנה ותפלה, ואל תפגע בי ע"כ. הרי לנו כי השלש תפלות שאנו מתפללים בכל יום, הם שיחה פגיעה עמידה ר"ת שפ"ע. והוא לרמוז שכל שפע האדם הכל תלויה בתפלה, הן שפע של פרנסה

(ג-ו). ויש להבין במה שגגו לטעות לאכול מעץ הדעת, ובמה פיתה אותם הנחש שהגיעו לזה לעבור על פי ה'.

ונראה דהנה ה' צוה לאדם, מכל עץ הגן אכל תאכל, ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו (ב-טז). וביאר ברמב"ן, מן הפרי יזהירונו, כי העץ אינו נאכל ע"כ. ויש להבין למה לא נאמר להדיא 'פרי' העץ. ויש לומר דהנה בבריאת פרי העץ כתיב, תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע, עץ פרי עושה פרי למינו (א-ק). וברש"י עץ פרי, שיהא טעם העץ כטעם הפרי. והיא לא עשתה כן אלא ותוצא הארץ עץ עושה פרי ולא העץ פרי. לפיכך כשנתקלל אדם על עונו נפקדה גם היא על עונה ונתקללה (ב"ר ה-ט) ע"כ. אמנם עץ אחד יש שטעם עצו ופריו שוה, וזהו אילן האתרוג, וכמו שדרשו (סוכה לה). פרי עץ הדר (ויקרא כג-מ), עץ שטעם עצו ופריו שוה ע"ש. ובידי משה על המדרש (שם) איתא, הטעם דשינתה הארץ מציווי ה', לפי שאמר הקב"ה עץ עושה פרי בלשון יחיד, והיתה סבורה שקאי על אתרוג. וזהו הטעם שכתוב ויהי כן, שקאי על אילן זה ע"ש.

ואיתא במדרש (שם טו-יז) מה היה אותו האילן שאכל ממנו אדם וחיה וכו'. רבי אבא דעכו אמר אתרוג היה, הדא הוא דכתיב ותרא האשה כי טוב העץ וגו', אמרת צא וראה איזהו אילן שעצו נאכל כפריו, ואין את מוצא אלא אתרוג ע"כ. ומעתה אתי שפיר מה שאמר לו ה' 'ומעץ' הדעת טוב ורע לא תאכל, כי בעץ הדעת היה טעם עצו ופריו שוה, ויכולין היו לטעום גם העץ, על כן לא נאמר לו 'מפרי' העץ לא תאכל, כי גם העץ עצמו נאסר לו.

ומעתה יש לומר כיון שהציווי היתה 'ומעץ' הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, והרי גם העץ טוב למאכל, יתכן לפרש שכוונת ה' היתה רק על העץ לבדו ולא על פריו, והעץ אסור ופירותיו מותרין. וזהו שאמר ותרא האשה כי טוב 'העץ' למאכל, שעצו נאכל כפריו, על כן באמת לא אכלה מהעץ, אלא ותקח 'מפרי' ותאכל, כי חשבה שזה לא נאסר.

אמנם אכתי תקשה הרי ה' אמר מכל 'עץ' הגן אכל תאכל, 'ומעץ' הדעת טוב ורע לא תאכל, ואם כן על כרחך דעל הפרי קאי ולא על העץ, כי מכל עץ הגן אכל תאכל, על הפרי קאי כי העץ אינו ראוי, ואם כן האיסור על עץ הדעת גם כן על הפרי קאי. ונראה דהנה יש להבין מה שנאמר בבריאת העץ, תדשא הארץ וגו', עץ פרי וגו', ויהי כן. ותוצא הארץ דשא וגו' ועץ עושה פרי וגו'. ואם כן לא היה כמו שאמר ה', ולמה נאמר ויהי כן. ועוד תקשה דמבואר בכתוב וכל עשב השדה טרם יהיה בארץ, על פתח הקרקע עמדו עד יום ששי, וכשבא אדם וידע שהם צורך לעולם, התפלל עליהם וירדו וצמחו האילנות והדשאים

עדיין לא צמח, ובשלישי שכתוב ותוצא הארץ, לא יצא, אלא על פתח קרקע עמדו עד יום ו'. ולמה, כי לא המטיר, ומאי טעמא לא המטיר, לפי שאדם אין לעבוד את האדמה, ואין מכיר בטובתן של גשמים, וכשבא אדם וידע שהם צורך לעולם, התפלל עליהם וירדו וצמחו האילנות והדשאים (חולין ס). ע"כ. ותפלה זו של אדם הראשון נענה מאת ה' תיכף בשפע רב, שנתמלא כל העולם כולו בשיח השדה ועשב וכל עצי פרי. וכנראה תפלה זו של אדם הראשון היתה כבר אחר חצות היום בזמן תפלת מנחה, שהרי רק בשעה חמישית עמד על רגליו, ובששית קרא שמות וכו' (סנהדרין לח:), [ובאבות דרבי נתן (א-ח) איתא, שעה שביעית עמד על רגליו]. ועל כן נשאר כח בתפלת המנחה להיות נענין בה יותר משאר התפלות, שהרי בזמן זו היתה תפלה הראשונה שנענית, ולכן היא אדם זהיר ביותר בתפלת המנחה, ולא נענה אליהו אלא בתפלת המנחה.

[שוב] הראוני שורש הדברים במדבר קדמות (מערכת ת-ד), בשם לקוטי רבינו הארי"ז ע"ל על פסוק תכון תפלתי קטורת מנחת ערב, שהטעם שיש ליזהר בתפלת מנחה, שהתפלה הראשונה שהיתה בעולם היתה תפלת אדם הראשון במנחת ערב שבת שנוצר עכ"ל (ועיין שמן ראש לסוכות ח"ב דף קכח). ובמעדני מלך (פ' בחוקותי) כתוב לבאר ונתתי גשמיכם בעתם (ויקרא כו-ד), וברש"י בלילי שבתות (תענית כג.). כי תפלת אדם הראשון היה בעת קבלת שבת, וירדו גשמים בליל שבת קודש, והוא עת מוכשר לגשמי ברכה עוד מששת ימי בראשית, שאז התחיל הגשם הראשון לירד על הארץ גשמי ברכה ונדבה על ידי תפלת אדם הראשון ע"כ].

ובהיות שתפלה זו של אדם הראשון שהיתה בזמן מנחה, היתה בשביל שראה שכל 'שיח' השדה טרם יהיה בארץ, ועומדין על פתח הקרקע, והתפלל על זה וצמחו, על כן נאמר על תפלת מנחה ויצא יצחק 'לשוח בשדה', כי תפלת מנחה שתיקן יצחק אבינו, היתה באותו זמן שהתפלל אדם הראשון התפלה הראשונה עבור שיח השדה שיצמחו, ואין שיחה אלא תפלה, תפלה זו של מנחה היא התפלה של שיחה, שבזמן זו התפלל אדם הראשון על שיח השדה. ובהיות שיצחק עמד אז להתפלל על זיווגו שיזכה לפרי בטן להעמיד דורות, ותפלת אדם הראשון היתה גם כן להוציא פרי הארץ, על כן התכוין להתפלל באותה שעה שהתפלל אדם הראשון, ואז תיקן תפלת המנחה.

*

ויש להוסיף בזה עוד, ומתחלה נבאר סיבת שורש חטא אדם הראשון בעץ הדעת, שאמר הכתוב ותרא האשה כי טוב העץ למאכל וגו' ותקח מפריו ותאכל וגו'

ע"כ. ואם כן למה אמר תיכף ביום השלישי ויהי כן, הרי עדיין לא נתמלא תכליתו במה שעמדו על פתח הקרקע.

וראיתי באהבת יהונתן שכתב לחדש, דבגן עדן מקום מושב הצדיקים קודם החטא הוציאה הארץ כל אילנותיה עץ פרי, שטעם עצו ופריו שוה, וזה היה תיכף ביום השלישי, ורק בשאר מקומות לא יצאו חוץ לקרקע עד שהתפלל אדם, אבל בגן עדן כבר היה מקדם, ובוזה הוציאה כרצון קונה, ולכן נאמר ויהי כן. אבל בשאר מקומות מקום מושב הרשעים הוציאה רק עץ עושה פרי ולא עץ פרי, ובוזו לא שייך ויהי כן דלא היה אז בבריאה. ולכן לא נתקללה האדמה תיכף, כי באמת אילו לא חטא אדם, היה מושבו בגן עדן, ולא היה חסרון מפאת הארץ. אבל כשחטא אדם הראשון וגורש מגן עדן אז מושבו בשאר ארצות, והוכר שינוי הארץ ומניעת וגרעון תועלת הבריאה, אז נתקללה האדמה ונפקד עליה עונה כי אז ניכר קלקולה ע"כ.

ולפי זה אדם הראשון שהיה מושבו בגן עדן, היו כל אילני הפירות שם טעם עצו ופריו שוה. ושפיר אמר הכתוב מכל עץ הגן אכל תאכל, כי גם העץ היה ראוי לאכילה כמו פריו. וכאשר נאמר לו ומעץ הדעת לא תאכל, שפיר יש לטעות שרק מהעץ נאסר לאכול ולא מפריו, ולכן ותקח מפריו דייקא ותאכל.

והנה מה שאמרו שלא יצאו מפתח הקרקע הדשאים והאילנות רק אחר שהתפלל עליהם אדם הראשון, אינו מבואר באיזה שעה מהיום היה תפלתו. ונראה דאיתא בגמרא (סנהדרין לח:) בשעה חמישית עמד על רגליו, ששית קרא שמות, שביעית נודווגה לו חוה, שמינית עלו למטה שנים וירדו ארבעה, תשיעית נצטוה שלא לאכול מן האילן, עשירית סרח, אחת עשרה נידון, שתיים עשרה נטרד (מגן עדן) והלך לו ע"כ. ומעתה בהיותו יושב בגן עדן, הרי שם הוציא הארץ תיכף הכל ביום השלישי, וכמו שנאמר ויהי כן, ורק כאשר גורש אחר החטא מגן עדן, ראה שאין דשאים ועשבים ואילנות בעולם, רק הם עומדים בפתח הקרקע, ואז התפלל אדם הראשון על המטר, והצמיחו תיכף. ואם כן היה זה בשעה האחרונה של היום אחר שסרח ונטרד מגן עדן.

וכיון שאז היה אדם הראשון כבר אחר החטא ונפגמה גופו, והרי האדם עץ השדה (דברים כ"ט), נפגם גם העץ, ולא היה כדאי עוד שיוציא הארץ עבורו עץ שתהא

עצו ופריו שוין, והוציאה הארץ רק עץ עושה פרי ולא עץ פרי. והשאר הארץ לזכרון עץ אחד שטעם עצו ופריו שוה, הוא האתרוג הרומז על הצדיק שיש בו טעם וריח, תורה ומעשים טובים (ויק"ר ל"ב), כדי שיזכור תמיד מה שאבד בחטאו, כי היה יושב פעם בגן עדן אשר שם היו כל העצים כן, טעם עצו ופריו שוה, כי הצדיק שמושב בגן עדן מגיע לו כל דבר בשלימותו, רק החטא גרם שנתגרש מגן עדן, ונחסר הכל משלימותו, וגם בהפירות מעורב טוב ברע, והעץ רע והפרי טוב. - ואם כן תפלתו של אדם הראשון היתה בשעה האחרונה של היום, בשעה י"ב, והרי חשיבות תפלת המנחה היא בשביל שאז היה תפלתו של אדם הראשון, על כן היה ענין לצדיקים להתפלל תפלת מנחה בסוף היום, בשעה שהתפלל אדם הראשון ונענה.

ומכל מקום הראה ה' בזה גודל כח התפלה, שמתקבלת גם מחוטא ונפגם, כי מתפלתו של אדם הראשון לאחר החטא המטיר ה' מטר והוציאה הארץ פריו לעולם. והוא ללמד כי ה' שומע תפלת כל פה, יהיה מי שיהיה, וגם תפלת חוטא מתקבלת. ולכן נאמר בתפלת העני, תפלה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו', כי העני בדעת צריך חיזוק לתפלתו, כי יודע מיעוט ערכו שאין הוא ראוי לעמוד לפני המלך, אמנם יש לו להתחזק מהתפלה הראשונה שבעולם מאדם הראשון, שהיה אז שעה קלה אחר חטאו העצום, שעירב כל העולם כולו טוב ברע, ומכל מקום עמד בתפלה, ולא נסוג אחר, ונתקבלה תפלתו להוריד מטר לעולם, וכל שיח השדה יצמח, ולכן גם העני ישפוך שיחו' לפני ה', שתתקבל תפלתו גם בהיותו שפל ועני, כדרך שקיבל ה' תפלת אדם הראשון על שיח השדה, הגם שהיה אחר חטאו.

והיוצא לנו מזה לימוד מוסר השכל על גודל כח התפלה, כי מתפלת אדם הראשון שמענו, שגם תפלה שבאה אחר חטא נורא שבלבל כל העולם כולו טוב רע, מכל מקום ה' שומע תפלת כל פה, ונענה בתפלתו בשפע רב על כל העולם. ומנח אנו למדים איך גם אחר ירידה רוחניות, במצב של אנשי דור המבול, מועלת כח התפלה לעורר רחמי שמים, לערות ממרום רוח תשובה, לב טהור ברא לי אלקים ורוח נכון חדש בקרבי. וגם לא די במה שמתפלל על עצמו, אלא על הכלל כולו יצא, להתפלל ולעורר רחמי שמים על רשעי ארץ, ולעורר שישבי ה' חרון אפו מעמו וארצו ונחלתו.

הגליון הזה נתנדב על ידי

מזה"ר ר' ישע נחמן שפיטץ הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו כתגלת בנו למול טוב	מזה"ר ר' שמואל שטיינבערג הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למול טוב	מזה"ר ר' משה סרולאוויטש הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בניו התאומים למול טוב	הרב ר' משה יעקב פישער שליט"א לרגל השמחה השרויה במעונו באירוסיו בתו למול טוב
--	--	--	---